

SOCIALE TANDHEELKUNDE IN AMERIKA

Het uitstekende overzicht, dat collega Witthaus in het Mei-nummer 1947 van het Tijdschrift gepubliceerd heeft, wekte in den beginne een gevoel van schaamte bij mij op. Het had toch mijn taak moeten zijn, hierover reeds te publiceren en mijn vrienden in Nederland zullen zich afvragen of mijn belangstelling voor sociale tandheelkunde, die ik vroeger in grote mate bezat, verdwenen is. Neen, die belangstelling is nog even groot, echter waar Nederland mij inspireerde en men die zelfde inspiratie zag in zijn mede-collega's en in velen buiten de vakkring staanden. (Professor Heringa, Dr. van Zanten c.s.), voel ik dat in dit land alles nog in een zeer theoretisch stadium is en te veel vermengd met politiek. Woorden, woorden en nog eens woorden, maar geen daden.

De twee zienswijzen in dit land: „federal” of „state-controlled”, gelden nog in hoge mate, iedere staat heeft zijn eigen rechten en verzet zich met hand en tand er tegen, dat aan deze heilige huisjes geraakt wordt.

Het valt niet te ontkennen, dat wat „federal” geregeld is, goed in elkaar zit. Als voorbeelden wil ik noemen het Federal Bureau of Investigation F.B.I. populair genoemd, het politie-orgaan van de regering, dan het Federal Bureau of Taxes, de belastingdienst, en de Public Health.

In deze instellingen spelen corruptie en politiek geen grote rol, men zou dat niet kunnen zeggen van de organen van verschillende staten en steden. Het was president F. D. Roosevelt, die meer macht wilde geconcentreerd zien in Washington; de conservatieve Republikeinen en de ultra-conservatieve democraten van de Zuidelijke Staten, waarin de slavernij nog slechts kort geleden is afgeschaft, maar waar de negerbevolking een schijnvrijheid geniet, bevochten F.D.R., zij vooral zijn de pioniers voor de rechten van elke staat afzonderlijk.

In meerderheid, geloof ik te mogen zeggen, dat zowel de Am. Medical Ass, als de Am. Dental Ass., conservatief gezind zijn en ten opzichte van voorgestelde wetten voor de openbare gezondheid (health legislation) hebben zij al deze wetten meer bevochten, dan er iets positiefs voor in de plaats te stellen. Gesteund nu door een reactionair „Congress” zal dat eerder erger worden, dan dat het zal veranderen.

Wie in dit land voelt voor sociale wetten, loopt in de huidige omstandigheden veel kans, zich voor een communist te zien uitgemaakt.

In de „Book-Review” van de New York Times van 13 Juli j.l. besprak Waldemar Kaempfert het ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de American Medical Association verschenen boek: „A History of the American Medical Association” by Morris Fishbein, M.D.

Het lijkt mij van belang hieruit het een en ander over te nemen, omdat in vele opzichten A.M.A. en A.D.A. zich op de zelfde wijze gedragen.

Kaempfert, wetenschappelijk redacteur van de Times dan, zegt:

„Dat de A.M.A. met zijn 132.000 leden een machtige groep is, die in Washington een flinke invloed uitoefent op het Congress. Evenals de vakverbonden en de organisaties van fabrikanten, huiseigenaren enz. heeft zij een „lobby” in Washington. Deze „lobby” wordt door de verschillende instellingen gebruikt, teneinde invloed uit te oefenen op de afgevaardigden en op de leden van de regering.

Volgens Dr. Fishbein moet niet alleen de uitoefening van de medische praktijk geheel aan de professie worden overgelaten, maar deze professie zal ook regelen op welke wijze de patiënten een arts zullen kiezen alsook hoe zij deze betalen zullen en verdere administratieve maatregelen.

De artsen weten, volgens Dr. Fishbein, wat goed is voor de massa, nooit mag het publiek *hun* vertellen, wat of zij in rekening mogen brengen of hoe zij de praktijk zullen uitoefenen. Kaempfert merkt naar aanleiding hiervan fijntjes op, dat zelfs John Lewis en zijn mijnwerkers niet zo *ver* gingen."

„De „cause célèbre” voor het Hoogste Gerechtshof van de U.S.A. (the Supreme Court), waarbij de A.M.A. schuldig bevonden werd aan het schenden van de anti-trust wetten, geeft Fishbein gelegenheid het Departement van Justitie aan te vallen.

De A.M.A. verbodt een groep artsen in Washington te praktizeren volgens het „pre-payment” plan, d.w.z. het betalen van een jaarlijkse premie voor medische behandelingen, dus gelijk bij ons in de ziekenfondsen.

De aanval op het Departement van Justitie acht Kaempfert ongemotiveerd, omdat dit Departement eenvoudig tot actie werd gedwongen door de publieke opinie, die beu werd van de tyrannie van de zijde van de A.M.A."

„Deze Dr. Fishbein, machtig man als hoofdredacteur van de Journal of the Am. Medical Association, staat met de A.M.A. nog op het standpunt, dat medische zorg voor de minder bedeelden een kwestie van liefdadigheid is. Daardoor lokken hij en zijn gelijkgestemde vrienden het uit, dat een Kaempfert in een blad van de hoogste orde als de Times is, zegt:

„Als een wetenschappelijk instituut is de A.M.A. boven alle lof verheven, maar als vakvereniging heeft zij ten eenmale gefaald in het vervullen van haar sociale taak. Op alle ingediende plannen is critiek geleverd, maar geen enkel plan is van de A.M.A. zelve gekomen en wanneer „Congress” tenslotte wel eens iets zal gaan creëren, dat niet met de wensen van de A.M.A. strookt, dan wijte de A.M.A. dat aan zich zelf."

Kaempfert's slotwoorden zijn te mooi om vertaald weer te geven.

„There is no doubt that most physicians will approve of Dr. Fishbein's history. But fifty years from now the history may be important because of its omissions and its social Bourbonism."

In zekeren zin is het zelfde te zeggen van de A.D.A. en Dr. Witthaus doet dit terecht, wanneer hij schrijft: „De professie in de U.S.A. stelt zich aan het verwijt bloot, haar diensten om financiële redenen voornamelijk aan de gegoede klassen te besteden en het gebit der minvermogenden aan zijn fataal lot over te laten."

Nu is er echter iets, waartegen ik zou willen waarschuwen en dat is, dat wij twee landen als Nederland en Amerika *niet* met elkaar moeten vergelijken. Algemeen gezien zijn sociale wetten veel eerder en veel verder in- en doorgevoerd dan hier, maar... er was ook meer behoefte aan. De drang tot invoering van deze wetten moet komen van liberaal-gezinden en van de arbeidende klasse zelf. De arbeidende klasse van de U.S.A. staat financieel op een veel hoger peil dan die in Nederland en kan zich particuliere tandheelkundige hulp veroorloven. Van deze grote en goed-georganiseerde groepen is *tot nu toe geen drang* gekomen.

De A.D.A. met de Council of Dental Health doet theoretisch goed werk, Witthaus noemt de namen van Gruebel, Camalier, Flagstad en men zou er gemakkelijk nog een half dozijn aan toe kunnen voegen, maar dit groepje zinkt in het niet vergeleken bij de bijna 56.000 leden, die hoegenaamd *niet* geïnteresseerd zijn. Erger, dit is het land van „free-enterprise” en alles wat naar wetgeving ruikt, wordt onder het mom van „staatsinmenging” bestreden. Naast de A.D.A. is er het „National Committee of Dentists”, dat iedere tandarts om geld en medewerking vraagt, teneinde de tandheelkundige stand te beschermen tegen „sovjetisering” en het invoeren van Britse methoden. De leiders van deze groep zijn vaak tevens vooraanstaand in de A.D.A.

Wat er dan wel is in Amerika voor de minderbedeelden?

Instellingen van liefdadigheid als de Guggenheim Clinic in New York, de Forsyth Dental Clinic for Children in Boston, het Children's Fund of Michigan in Detroit,

de Eastman Clinic in Rochester (N.Y.) enz. Verder hebben heel veel ziekenhuizen een tandheelkundige afdeling, industriële ondernemingen met een eigen tandheelkundige dienst. Leger en vloot dragen zelf zorg voor de leden van de gewapende macht, terwijl de Veteran's Administration in het gehele land een systeem aan het creëren is voor medische en tandheelkundige hulp aan de oudgedienden van beide wereldoorlogen. Grote ziekenhuizen worden voor dit doel gebouwd, waaraan tandheelkundige afdelingen verbonden worden.

Gedurende de oorlog hebben duizenden geprofiteerd van de tandheelkunde in leger- of vloot-verband, duizenden zijn weer gewonnen voor systematische controle van hun gebit. Het zou niet onmogelijk zijn, dat tenslotte de eis aan „Congress” wetten te creëren en gelden ter beschikking te stellen voor sociale medische en tandheelkundige voorzieningen, zal komen van deze grote groep van „veterans”. Ik sluit met de wens, dat de A.D.A. en zijn leden dan de tekenen des tijds zullen verstaan en het ijzer smeden, als het heet is.

Cambridge, Juli 1947.

L. HERBERT LOEB